

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. veebruar 2023
(OR. en)

6247/23
ADD 1

FIN 160
PE-L 7

MÄRKUS

Saatja: Eelarvekomitee

Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Teema: Nõukogu soovitus, mis käsitleb heakskiidu andmist komisjoni tegevusele Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel 2021. eelarveaastal

- *Vastuvõtmine*
- *Kirja heakskiitmine*

NÕUKOGU SOOVITUS,
mis käsitleb heakskiidu andmist
komisjoni tegevusele
Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel
2021. eelarveaastal

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 319,

olles teostanud ELi toimimise lepingu artikli 319 lõikes 1 ette nähtud läbivaatamise

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt 2021. eelarveaasta tulude ja kulude aruandele oli

- tulude summa239 596 016 381,24 eurot
- assigneeringute alusel tasumisele kuuluvate
kulude summa226 175 075 902,27 eurot
- aastast $n - 1$ üle kantud tühistatud maksete
assigneeringute summa264 502 697,48 eurot
- aastasse $n + 1$ üle kantud maksete assigneeringute
(k.a sihtotstarbelised tulud) summa.....10 576 393 358,48 eurot
- aastast $n - 1$ üle kantud EFTA maksete
assigneeringute summa5 381 143,66 eurot
- vahetuskursi erinevustest tuleneva saldo summa125 865 965,42 eurot
- eelarve positiivse saldo summa3 229 534 639,73 eurot.

- (2) Eelarveaasta tühistatud maksete assigneeringute summa oli 264 502 697,48 eurot.
- (3) 2021. aastasse üle kantud makseteks kasutatavate assigneeringute summa oli 2 085 589 167,02 eurot, millest kasutati ära 1 821 086 469,54 eurot (87,32 %).
- (4) Kontrollikoja aruandes esitatud tähelepanekud 2021. eelarveaasta kohta annavad alust teatavateks nõukogu märkusteks, mis on esitatud käesoleva soovitusel LISAS.
- (5) Nõukogu peab oma märkuste järgimist oluliseks ja eeldab, et komisjon rakendab täielikult ja viivitamata kõik soovitused.
- (6) Nõukogu on vastu võtnud järeldused kontrollikoja poolt 2021. ja 2022. aastal avaldatud eriaruannete kohta¹.
- (7) Pärast eespool nimetatud läbivaatamist võib kontrollikoja tähelepanekute põhjal komisjoni 2021. aasta eelarve täitmise tervikuna heaks kiita,

SOOVITAB Euroopa Parlamendil nimetatud kaalutlusi silmas pidades anda heakskiit komisjoni tegevusele Euroopa Liidu 2021. aasta eelarve täitmisel.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

¹ Dokumendid 6697/22, 6829/22, 7275/22, 8156/22, 8452/22, 10307/22, 10504/22, 11209/22, 11480/22, 11518/22, 12778/22, 12815/22, 13081/22, 13426/22, 13519/22, 14751/22, 15746/22, 15747/22, 15921/22, 15991/22, 6071/23, 6163/23 ja 6289/23.

SISSEJUHATUS

1. Nõukogu peab tervitatavaks Euroopa Kontrollikoja ELi eelarve täitmist käsitlevat aastaaruannet ja kinnitavat avaldust ning esitatud audititulemuste analüüsi ja järeldusi. Nõukogu omistab suurt tähtsust kontrollikoja sõltumatule auditeerimisele ELi toimimise lepingu artikli 287 kohaselt, eelkõige kontrollikoja esmasele ülesandele anda kinnitav avaldus raamatupidamisarvestuse usaldusväärsuse ning tulude ja kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.
2. Nõukogu märgib, et eelarveaasta 2021 puhul on kontrollikoda sarnaselt kahe eelmise aastaga koostanud aruande, mis hõlmab ELi eelarve kuluprogrammide tulemuslikkust. Aruanne on eraldiseisev dokument ning eristatud aruandest, mis käsitleb ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ja tehingute korrektsust, mis esimest korda sisaldab taaste- ja vastupidavusrahastuga seotud kulusid. Selle aasta tulemusaruandes käsitles kontrollikoda viie horisontaalse poliitilise prioriteedi ELi eelarvesse integreerimist. Nõukogu kutsub nii kontrollikoda kui ka komisjoni üles jätkama ELi eelarve tulemuslikkuse hindamist, mis näitab eelarve tõelist väärtust ELi kodanike jaoks. Konkreetselt palub nõukogu komisjonil pöörata rohkem tähelepanu tulemuspõhiste tulemusnäitajatele, mida saab otseselt siduda ELi meetmetega.
3. Nõukogu peab tervitatavaks kontrollikoja leidu, et ELi raamatupidamise aastaaruanne annab ELi finantsolukorrast õige ja õiglase ülevaate ning et kontrollikoda esitas 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta märkusteta arvamuse. Samuti peab nõukogu tervitatavaks, et 2021. aasta tulud leiti olevat seaduslikud ja korrektsed ning neis ei esinenud olulisi vigu. Siiski peab nõukogu kahetuvaks, et kontrollikoja teatatud hinnanguline veamäär on endiselt suur ning et kolmandat aastat järjest esitas kontrollikoda kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastupidise arvamuse. Nõukogu peab tervitatavaks, et kontrollikoda esitas taaste- ja vastupidavusrahastu kohase esimese makse kohta märkusteta arvamuse.

4. Nõukogu tunnustab kontrollikoja aastaaruandes ja tulemuslikkuse aruandes esitatud järeldusi ning toetab kontrollikoja soovitusi, kutsudes komisjoni ja teisi institutsioone üles võtma arvesse ka asjakohaseid nõukogu soovitusi.
 5. Vaatamata nõukogu korduvatele üleskutsetele ei esitanud kontrollikoda ka seekord veamäära iga peatüki kohta ning sellega seoses ei muutunud ka olukord võrreldes eelmiste aruannetega, mis on seotud mitmeaastase finantsraamistikuga (2014–2020). Sellega seoses märgib nõukogu, kui oluline on tagada aastatevaheline võrreldavus igas poliitikavaldkonnas, ning veel kord palub kontrollikojal esitada veamäärad kõikide rubriikide kohta, olenemata kulude suurusest.
-

1. KINNITAV AVALDUS JA SELLE ALUSEKS OLEV TEAVE

- 1.1. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja poolt 2021. aastal teatatud hinnanguline veamäär on tõusnud 2,7 %-lt 3,0 %-ni, mis ületab veelgi enam olulisuse läve, ning märgib, et märkimisväärne osa, nimelt 63,2 % kontrollikoja auditeeritud kulutustest (peamiselt kulude hüvitamisel põhinevad kulutused) on olulisel määral vigadest mõjutatud. Lisaks sellele peab nõukogu kahetsusväärseks suure riskiga kulutuste hinnangulise veamäära suurenemist 4,0 %-lt 2020. aastal 4,7 %-le 2021. aastal, mis ületab veelgi rohkem olulisuse läve (2 %). Samuti märgib nõukogu, et kontrollikoja hinnangul on aasta heakskiidetud kulutustes leitud vigade mõju nii oluline kui ka ulatuslik.
- 1.2. Nõukogu rõhutab, et veamäärade vähendamiseks ning ELi vahendite tõhusa ja nõuetekohase haldamise tagamiseks peaks üheks tähtsaimaks prioriteediks jääma lihtsamad, läbipaistvamad ja prognoositavamad õigusaktid ja rakendusmeetmed. Nõukogu kutsub komisjoni üles tuvastama ja lihtsustama liigselt keerukaid norme ja menetlusi, alandamata seejuures aruandluseks vajalikke standardeid ja nõudeid.
- 1.3. Nõukogu tunnistab, et kuluprogrammid ja nendega seotud kontrollisüsteemid ning juhtimistsüklid hõlmavad mitut aastat. Sellega seoses on kontrollikojal ja komisjonil aastases ja mitmeaastases kontrolliprotsessis erinev roll, mis võib viia erinevate tulemusteni. Komisjoni poolt tehtud finantskorrektsioonide ja sissenõudmiste eesmärk on vähendada veamäära alla olulisuse läve. Sellega seoses märgib nõukogu, et komisjoni hinnangu kohaselt on vearisk maksete tegemisel 1,9 % ja vearisk programmi lõpetamisel 0,8 %, mis jääb allapoole olulisuse läve.
- 1.4. Nõukogu on mures selle pärast, et teatavate rubriikide puhul ilmneb korduvalt, et komisjoni hinnangu kohane riskitase on madalam kontrollikoja hinnangu kohasest veamäärast. Kontrollikoja arvates on selle põhjuseks puudused mõnes järelkontrollis, mis mõjutavad komisjoni riskihindamist.

- 1.5. Nõukogu tuletab meelde, et kontrollikoja hinnangu kohane veamäär ei tulene pettustest ega vahendite ebatõhusast kasutamisest või raiskamisest, vaid maksetest, mida ei tehtud kooskõlas kulude hüvitamise kõlblikkuse suhtes kohaldatavate normide ja määrustega.
- 1.6. Nõukogu peab tervitatavaks kontrollikoja märkusteta arvamust Euroopa Liidu 2021. eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta. Samuti võtab nõukogu rahuloluga teadmiseks kontrollikoja avalduse, et raamatupidamise aastaaruanne annab kõigis olulistes aspektides õiglase ülevaate ELi finantsolukorrast 31. detsembri 2021. aasta seisuga ning liidu tehingute finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest nimetatud kuupäeval lõppenud aastal vastavalt finantsmäärusele ja rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel põhinevatele raamatupidamiseeskirjadele.
- 1.7. Samuti peab nõukogu tervitatavaks asjaolu, et nagu eelmistel aastatel, on 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.
- 1.8. Nõukogu võtab rahuloluga teadmiseks auditeerimisasutuste tehtud töö vigade ja ELi vahendite puuduliku haldamise tuvastamisel ning komisjoni ja liikmesriikide jätkuvad jõupingutused ja meetmed kontrollikoja soovitude rakendamisel. Nõukogu tunnustab siiski kontrollikoja tuvastatud puudusi mõne auditeerimisasutuse töös. Kontrollikoja leidude põhjal julgustab nõukogu ELi eelarve täitmise juhtimises ja kontrollimises osalejaid oma tööd veelgi parandama, et kontrollikoda saaks seda paremini ära kasutada, pidades silmas vastastikuse usalduse põhimõttega seotud arenguid.
- 1.9. Arvestades, et on oluline, et ELi eelarve pakuks ELi kodanikele tõhusalt tõelist väärtust, leiab nõukogu, et ELi eelarvega saavutatud tulemuste hindamine on oluline element ELi vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise iga-aastasel hindamisel.

2. EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

- 2.1. Nõukogu võtab teadmiseks eelarve peaaegu täieliku täitmise 2021. aastal maksete osas ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite suurema kasutamise mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 raames.
- 2.2. Teisalt märgib nõukogu eelarve vähest täitmist kulukohustuste assigneeringute osas, mis on peamiselt tingitud mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 aluseks olevate valdkondlike õigusaktide hilisest vastuvõtmisest.
- 2.3. Nõukogu väljendab muret täitmata eelarveliste kulukohustuste rekordiliselt kõrge taseme pärast, võttes seejuures teadmiseks, et 2021. aastal on see kasv põhjustatud taasterahastuga „NextGenerationEU“ (NGEU) seotud kulukohustustest ja ELi eelarvega seotud täitmata kulukohustused on vähenenud. Sellega seoses toetab nõukogu kontrollikoja poolt komisjonile adresseeritud soovitus teavitada eelarvepädevaid institutsioone täitmata kulukohustuste suurenemise põhjustest ja võtta asjakohaseid meetmeid selleks, et täitmata kulukohustusi pikas perspektiivis järk-järgult vähendada.
- 2.4. Nõukogu võtab teadmiseks kontrollikoja hinnangu ELi eelarve riskipositsiooni suurenemise kohta NGEU kasutuselevõtu ja tööhõive toetamise erakorralise rahastu (TERA) raames antud laenude tõttu. Nõukogu võtab samuti teadmiseks riskid, mida hinnati seoses Venemaa agressioonisõjaga Ukraina vastu, eelkõige suurenenud riski, et ELi eelarve suhtes võetud tingimuslikud kohustused võivad realiseeruda. Sellepärast toetab nõukogu kontrollikoja poolt komisjonile antud soovitus jälgida tähelepanelikult seda riski ja tegutseda sellele vastavalt.

3. TULUD

- 3.1. Nõukogu märgib rahuloluga, et 2021. aastal ei mõjutanud eelarve tulude poolt olulised vead ning et analüüsitud tuludega seotud süsteemid hinnati üldiselt mõjusaks. Peamised traditsiooniliste omavahendite sisekontrollid teatavates liikmesriikides ning käibemaksureservatsioonide ja traditsiooniliste omavahendite avatud punktide haldamine komisjonis hinnati aga püsivate puuduste tõttu osaliselt mõjusaks.
- 3.2. Sellega seoses toetab nõukogu kontrollikoja tähelepanekut, et komisjon ei kohalda kõigi liikmesriikide suhtes ühtset lähenemisviisi finantsmõju arvutamise ja käibemaksureservatsioonidega seotud summade kirjendamise tähtaegade määramisel ning et komisjon ei ole täielikult rakendanud süsteemi, mille abil järjestada traditsiooniliste omavahendite kontrollide tulemusel kindlaks tehtud puuduseid olulisuse alusel, ega ole kehtestanud tähtaegu nende järelmeetmete võtmiseks.
- 3.3. Liikmesriikide jaoks prognoositavuse tagamiseks innustab nõukogu komisjoni uurima võimalikult kiiresti finantsmõju, mis tuleneb 8. märtsi 2022. aasta kohtuotsusest, mis käsitleb Ühendkuningriigi poolset väärtuse hindamist tegelikust väiksemaks.
- 3.4. Nõukogu märgib samuti, et komisjoni tollialases tegevuskavas tollimaksude alalaekumise vähendamiseks kavandatud mitme meetme elluviimine viibis. Sellega seoses toetab nõukogu kontrollikoja seisukohta, et komisjon ei ole oma tollialases tegevuskavas teinud piisavalt edusamme ning et Põhja-Iirimaa kaudu Euroopa Liitu imporditavate kaupade seire strateegia väljatöötamine ei ole lõpule viidud.
- 3.5. Sellest tulenevalt toetab nõukogu kontrollikoja seotud soovitusi parandada finantsriskide hindamist tolli valdkonnas tollialases tegevuskavas seatud tähtajaks.

4. ÜHTNE TURG, INNOVATSIOON JA DIGITAALVALDKOND

- 4.1. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja teatatud hinnanguline veamäär on suurenenud 3,9 %-lt 2020. aastal 4,4 %-le 2021. aastal ning on jätkuvalt tublisti üle olulisuse läve.
- 4.2. Nõukogu märgib, et teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi ja programmi „Horisont 2020“ kulutused on endiselt kõrge riskiga ja üks peamine vigade allikas, moodustades 2021. aastal 45 % selle rubriigi hinnangulisest veamäärast.
- 4.3. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et olenemata programmi „Horisont 2020“ halduslihtsustustest ning teatatud täiustustest programmi ülesehituses ja komisjoni kontrollistrateegias on teadusuuringute kulud endiselt olulisel määral vigadest mõjutatud. Seetõttu kutsub nõukogu komisjoni tungivalt üles jätkama jõupingutusi, et saavutada olulisuse lävest madalam veamäär.
- 4.4. Nõukogu peab kahetsusväärseks kontrollikoja leidu, mis näitab, et hinnanguline veamäär oleks olnud 1,7 protsendipunkti võrra väiksem, kui komisjon või toetusesaajatega sõlmitud lepingu alusel tegutsenud audiitorid oleksid nõuetekohaselt kasutanud kogu kättesaadavat teavet vigade ennetamiseks, avastamiseks ja parandamiseks enne kulude heakskiitmist. Sellepärast toetab nõukogu kontrollikoja soovitusi, et sõltumatutele audiitoritele antavaid suuniseid tuleks täiustada. Nõukogu tunnustab samas, et mõningate komisjoni rakendatud parandusmeetmete abil vähendati hinnangulist veamäära 0,2 protsendipunkti võrra. Nõukogu kordab oma üleskutset komisjonile jätkata jõupingutusi vigade põhjuste käsitlemiseks, keskendudes eelkõige püsivalt kõrge veamääraga programmidele, ning suurendada jõupingutusi sel eesmärgil juba võetud meetmete täielikuks rakendamiseks.

4.5. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et sarnaselt varasemate aastatega puudutab kontrollikoja tuvastatud peamine risk toetusesaajate deklareeritud rahastamiskõlbmatuid kulusid. Kontrollikoja analüüsi kohaselt on rahastamiskõlbmatud personalikulud endiselt enamiku kvantifitseeritavate vigade allikas. Sellised vead on peamiselt seotud eraõiguslike üksuste, eelkõige VKEde ja uute osalejatega. Sellepärast toetab nõukogu kontrollikoja soovitusi programmide „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“ kohta ning kordab komisjonile suunatud üleskutset tõhustada oma teavituskampaaniat ja teavitustegevust, et anda toetusesaajatele keerulistes küsimustes nõuetekohaseid suuniseid. Nõukogu toetab ka kontrollikoja soovitust täiustada eelkontrolle, et teha kindlaks ja kõrvaldada võimalikud rahastamiskõlbmatud kohandused, mis on tehtud toetusesaajate esitatud personalikuludes pärast tunnihindade ümberarvutamist.

5. ÜHTEKUULUVUS, VASTUPANUVÕIME JA VÄÄRTUSED

- 5.1. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse teemavaldkonna maksete puhul suurenes kontrollikoja teatatud hinnanguline veamäär 3,5 %-lt 2020. aastal 3,6 %-le 2021. aastal pärast seda, kui see oli kahel järjestikusel aastal vähenenud (4,4 %-lt 2019. aastal ja 5,0 %-lt 2018. aastal). Lisaks avaldab nõukogu kahetsust, et hinnanguline veamäär on endiselt tunduvalt kõrgem olulisuse lävest 2 %. Teisalt tuleb nõukogu meelde, et aastatel 2000–2006, mil veamäära esimest korda arutati, oli tehingute hinnanguline veamäär märkimisväärselt kõrgem kui aastatel 2014–2020.
- 5.2. Nõukogu tunnistab, et kuigi kontrollikoda ei saa mõne auditeerimisasutuse tööle ikka veel täiel määral tugineda, moodustavad ühtekuuluvuse kindlustandva teabe paketid sellel aastal valimist suurema osa kui eelnevatel aastatel ning nende pakettide hulgas oli vähem neid, mille allesjäänud veamäär oli üle 2 %. Tunnustades auditeerimisasutuste seni tehtud jõupingutusi ja edusamme, innustab nõukogu astuma komisjoni abiga edasisi samme usaldusväärse parandamiseks ja suure veariski maandamiseks.
- 5.3. Nõukogu peab tervitatavaks ühtekuuluvusprogrammide lihtsustamist, eelkõige programmitöö perioodil 2021–2027, ning lihtsustatud kuluvõimaluste suuremat kasutamist, et vähendada veamäära. Nõukogu tunnistab siiski, et peamised vigade allikad on endiselt rahastamiskõlbmatud kulud ja toetuskõlbmatud projektid, ning kutsub komisjoni, kaasseadusandjaid ja liikmesriike tungivalt üles jätkama jõupingutusi ELi vahendeid reguleerivate õigusaktide lihtsustamiseks, sealhulgas riiklikul tasandil, ning panema suuremat rõhku selgelt toetuskõlblike projektide ja rahastamiskõlblike kulude valimisele ja rahastamisele. Lihtsustamine ei tohiks siiski toimuda kindlate reeglite ja kontrolli arvelt.

- 5.4. Nõukogu märgib, et ühtekuuluvusprogrammide kontrolli- ja kindlustandev raamistik on nii ühe- kui ka mitmeaastast laadi. Kui praegused reeglid põhinevad süsteemil, mille aluseks on komisjonipoolne raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmine, siis rakenduskavad hõlmavad mitut aastat. Selle tulemusena kehtestab komisjon kui ELi eelarve haldaja mitmeaastased kontrollistrateegiad, mille eesmärk on vältida vigu ja kui see ei ole võimalik, need avastada ja kohaldada korrektsioone enne programmide lõpetamist. See näitab, et komisjonil ja kontrollikojal on ELi eelarve kontrollimise ahelas erinev roll, mis võib viia erinevate tulemusteni. Sellega seoses märgib nõukogu, et komisjoni hinnangute kohaselt on ühtekuuluvuse, vastupanuvõime ja väärtuste teemavaldkonnas vearisk maksete tegemisel 2,3 % ja vearisk programmi lõpetamisel 1,2 %, võttes aluseks tulevaste korrektsioonide prognoosid.
- 5.5. Nõukogu peab kahetsusväärseks hankealaseid puudusi, mille kontrollikoda tegi kindlaks seoses erakorralise toetuse rahastamisvahendiga, ning toetab kontrollikoja soovitusi, et komisjon peaks kontrollima, et COVID-19 vaktsiini tootjad täidavad eelostulepingute tingimusi ja võtavad vajaduse korral parandusmeetmeid.

6. LOODUSVARAD

- 6.1. Nõukogu peab tervitatavaks asjaolu, et kontrollikoja teatatud hinnanguline veamäär seoses maksetega loodusvarade poliitikavaldkonnas on vähenenud 2,0 %-lt 2020. aastal 1,8 %-le 2021. aastal, ning märgib, et veamäär jääb allapoole olulisuse läve, kuid on endiselt selle lähedal.
- 6.2. Nõukogu tervitab asjaolu, et komisjoni ja liikmesriikide kohaldatud parandusmeetmete abil on hinnanguline veamäär vähenenud 0,3 protsendipunkti võrra, kuid märgib siiski, et selle peatüki veamäär oleks olnud 1,2 protsendipunkti võrra väiksem, kui oleks kasutatud kogu olemasolevat teavet. Seetõttu innustab nõukogu komisjoni jätkama ja suurendama oma toetust liikmesriikidele, et võtta kõik vajalikud meetmed vigade ennetamiseks, avastamiseks ja parandamiseks ning nii veamäära jätkuvalt vähendada. Siiski tuleb tagada asjakohane kulude ja tulude suhe.
- 6.3. Nõukogu peab tervitatavaks, et otsetoetused, mis moodustavad mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist „Loodusvarad“ 67 %, ei sisaldanud tervikuna olulisi vigu. Sellega seoses märgib nõukogu seire teel tehtavate kontrollide tulemuslikkust ning toetab kontrollikoja soovitusi hõlbustada parimate tavade jagamist selle kohta, kuidas liikmesriigid kasutavad uusi tehnoloogiaid pindala seiresüsteemi rakendamist silmas pidades.
- 6.4. Nõukogu võtab teadmiseks, et selle peatüki vearisk on koondunud maaelu arengu, turumeetmete, merenduse ja kalanduse ning keskkonna ja kliimameetmete valdkondadesse. Nõukogu toetab kontrollikoja soovitusi kehtestada täiendavad seiremeetmed meetme 21 jaoks, mis käsitleb COVID-19 kriisist eriti mõjutatud toetusesaajate likviidsusprobleeme.

7. RÄNNE JA PIIRIHALDUS, JULGEOLEK JA KAITSE

- 7.1. Nõukogu võtab teadmiseks, et vaatamata nõukogu varasematele soovitudele ei olnud rubriikide 4 (*Ränne ja piirihaldus*) ja 5 (*Julgeolek ja kaitse*) puhul kontrollikoja analüüs nendest kahest rubriigist tehtud kulutuste suhtes taas kord representatiivne. Sellest tulenevalt ei esitanud kontrollikoda nende rubriikide hinnangulisi veamäärasid. Võttes arvesse suuremat poliitilist keskendumist nendele poliitikavaldkondadele ja nende eelarvevahendite kasvu, kutsub nõukogu kontrollikoda tungivalt üles tagama auditi sellise ulatuse, et see hõlmaks representatiivset valimit, nii et järgnevatel aastatel saaks nende kahe rubriigi kohta esitada veamäära.
- 7.2. Nõukogu peab tervitatavaks kontrollikoja järeldust, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi riiklikel auditeerimisasutustel, mida ta kontrollis, on olemas asjakohased menetlused aruannete esitamiseks ja vastavate fondispetsiifiliste määruste nõuete täitmiseks kooskõlas auditistandarditega. Nõukogu väljendab siiski muret kontrollikoja leidude pärast, mis puudutavad mõningaid puudusi auditeerimisasutuste töös, eelkõige juhul, kui need kahjustavad vajalikke hankemenetluste kontrole või seavad kahtluse alla deklareeritud kulude rahastamiskõlblikkuse.
- 7.3. Nõukogu toetab kontrollikoja soovitusi ja palub komisjonil anda liidu meetmetest toetuse ja erakorralise abi saajatele ning nende kahe rubriigi rahaliste vahendite rakendamise eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele täiendavaid suuniseid selle kohta, kuidas järgida kohaldatavaid reegleid (nt tõendavate dokumentide kogumine, riigihanked).
- 7.4. Nõukogu toetab ka komisjonile adresseeritud soovitusi teha kulude rahastamiskõlblikkuse eelkontrolli paremini ja sihipäraselt, eriti erakorralise abi puhul, võttes arvesse eriti keerulisi olusid, milles toetusesaajad erakorralisi meetmeid rakendavad.

8. NAABRUS JA MAAILM

- 8.1. Nõukogu võtab teadmiseks, et seoses sisulise kontrolliga naabruse ja maailma teemavaldkonnas ning hoolimata nõukogu varasematest soovitudest ei olnud kontrollikoja analüüs selle rubriigi kulutuste suhtes taas kord representatiivne ning et seetõttu ei esitanud kontrollikoda selle peatüki kohta hinnangulist veamäära. Sellepärast kutsub nõukogu kontrollikoda tungivalt üles tagama, et tema auditi ulatus hõlmaks representatiivset valimit selles kõrge riskiga valdkonnas, nii et järgnevatel aastatel saaks selle rubriigi kohta esitada veamäära.
- 8.2. Nõukogu rõhutab, et on oluline saavutada selle rubriigi kulutuste maksimaalne läbipaistvus ja mõõdetavus, ning peab sellega seoses tervitatavaks ja toetab kontrollikoja kolme soovitud seoses vajadusega arvata maha kõik kulukohustused või ettemaksud, mis deklareeritakse kantud kuludena enne maksete või tasaarvelduste tegemist, tugevdada kontrolle eelarvetoetuse tehingute kohta finantsaruannete koostamisel ning avalikustada nende lepingute liik ja maksumus, mis on allesjäänud veamäära uuringu andmekogumist välja jäetud. Nõukogu kutsub samuti komisjoni üles jätkama vajaduse korral suuniste andmist kantud kulude määratluse kohta.
- 8.3. Nõukogu märgib, et kooskõlas ELi toimimise lepinguga on kontrollikojal õigus saada dokumente või teavet, mida ta oma ülesannete täitmiseks vajab. Sellepärast peab nõukogu kahetsusväärseks, et rahvusvaheliste organisatsioonide auditeerimine ei toimunud parimatel tingimustel ning et juurdepääsuga seotud põhjustel tekkisid viivitused.

9. EUROOPA AVALIK HALDUS

- 9.1. Nõukogu peab tervitatavaks, et nagu varasematelgi aastatel, ei esinenud ELi institutsioonide halduskulude ja nendega seonduvate kulude puhul olulisi vigu. Nõukogu märgib rahuloluga, et olulisi veamäärasid ei tuvastatud ka kontrollikoja poolt läbi vaadatud iga-aastastes tegevusaruannetes. Lisaks kutsub nõukogu komisjoni üles esitama halduskulude tulemuslikkuse hinnangu.
- 9.2. Nõukogu peab kahetsusväärseks kontrollikoja tähelepanekut seoses veaga Euroopa Parlamendi poolt ühele Euroopa tasandi fraktsioonile tehtud makses ning seonduvat kontrollikoja leidu, et Euroopa Parlamendi sisemised hanke-eeskirjad ja nende kohaldamine ei ole mõnes aspektis veel kooskõlas finantsmäärusega, mis võib kujutada endast ohtu liidu finantshuvide tõhusale kaitsele. Nõukogu kutsub Euroopa Parlamenti üles parandama oma menetlusi, juhiseid ja kontrollimehhanisme, et vältida selliste vigade ja puuduste kordumist tulevikus.
- 9.3. Nõukogu tunnistab, et Euroopa välisteenistus on hankemenetlusi täiustanud, kuid peab seejuures kahetsusväärseks kontrollikoja leitud puudusi seoses eelneva avalikustamisega, hinnakriteeriumile punktide omistamise meetodiga ja sobiva hankemenetluse liigi kasutamisega. Nõukogu märgib ka kontrollikoja leitud puudusi kohalike töötajate värbamise menetlustes. Nõukogu nõustub kontrollikoja poolt Euroopa välisteenistusele antud soovitusel võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada hanke-eeskirjade nõuetekohane kohaldamine ning tõhustada koolitust ja suuniseid nii hanke- kui ka värbamismenetluste kohta.
- 9.4. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et hoolimata komisjoni tegevusest oma asjakohaste IT-süsteemide täiustamisel ja nõuetele vastavuse kontrollide tugevdamisel esineb jätkuvalt vigu töötajate poolt muudest allikatest saadavate hüvitiste deklareerimisel. Nõukogu toetab kontrollikoja poolt komisjonile antud soovitusi parandada nii kiiresti kui võimalik peretoetuste haldamise süsteeme.

10. TAASTE- JA VASTUPIDAVUSRAHASTU

- 10.1. Nõukogu peab tervitatavaks asjaolu, et Euroopa Kontrollikoja esimene taaste- ja vastupidavusrahastu audit, mis puudutas ainsat 2021. aastal rahastust tehtud makset, lõppes märkusteta arvamusega, millest saab järeldada, et taaste- ja vastupidavusrahastu 2021. aasta kuludes ei esinenud olulisi vigu.
- 10.2. Nõukogu märgib, et kontrollikoja hinnangu kohaselt ei olnud ühte vahe-eesmärki rahuldavalt saavutatud, kuid üldise hinnangu puhul see märkusteta arvamuse esitamist ei mõjutanud. Sellega seoses palub nõukogu komisjonil täiendavalt selgitada meetodikat, mida ta kasutab vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamise hindamisel. Peale selle peab nõukogu murettekitavaks, et praegu puudub komisjonil meetod vahe-eesmärgi või sihi mittesaavutamise mõju kvantifitseerimiseks, ning ta kutsub üles sellise meetodi kiiresti kasutusele võtma, et tagada hindamiskriteeriumide ühtetaoline kohaldamine ja võrdne kohtlemine edasiste hindamiste raames.
- 10.3. Lisaks toetab nõukogu kontrollikoja soovitusel selgitada vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise elemente, töötada välja meetodika makse (osaliseks) peatamiseks ning parandada vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise dokumenteerimist.

ELi EELARVE TULEMUSLIKKUS

1. Kontrollikoda käsitles viie horisontaalse poliitilise prioriteedi ELi eelarvesse integreerimist:

- kliimamuutustega võitlemine,
- bioloogilise mitmekesisuse säilitamine,
- sooline võrdõiguslikkus,
- ÜRO kestliku arengu eesmärgid ning
- digiüleminek.

Kontrollikoda uuris, kas horisontaalsed prioriteedid on integreeritud kõigisse valitud ELi kuluprogrammidesse ja kas komisjon on kohaldanud asjakohast tulemusraamistikku, et mõõta ELi eelarve panust nendesse horisontaalsetesse prioriteetidesse. Kontrollikoda kontrollis ka 2018. aastal avaldatud eriaruannetes esitatud auditisoovituste täitmist.

2. Kliimamuutuste vastu võitlemisega seoses peab nõukogu tervitatavaks kontrollikoja leide, mille kohaselt on horisontaalsed kliimaprioriteedid ELi eelarve tulemusraamistikku hästi integreeritud.

3. Nõukogu peab siiski kahetsusväärseks kontrollikoja leidu, et eksisteerivad puudused kliimameetmete ja nende jälgimise kohta teatatud arvandmetes, mistõttu tehakse ülemäära positiivseid järeldusi, ning et komisjon hindas põllumajanduse rahastamise panust kliimameetmetesse liiga suureks. Kliimameetmete jälgimise metoodika põhineb peamiselt eelhinnangutel, kus eelarvelistele kulukohustustele määratakse ELi kliimakoefitsient, ning nõukogu kutsub komisjoni tungivalt üles andma programmiaruannetes või iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes teavet ka kliimameetmetega seotud tegelike kulude kohta.

4. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamisega seoses peab nõukogu tervitatavaks kontrollikoja leide, mille kohaselt on horisontaalsed bioloogilise mitmekesisuse prioriteedid ELi eelarve tulemusraamistikku hästi integreeritud.
5. Nõukogu märgib kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide kattumist ning kutsub komisjoni üles seda arvesse võtma, kui arvutatakse mitmeaastase finantsraamistiku igaaastastest kulutustest bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi saavutamiseks kasutatavaid vahendeid. Nõukogu märgib ka kontrollikoja leidu, mis käsitleb bioloogilise mitmekesisuse meetmete ja nende jälgimise kohta teatatud arvandmetes esinevaid puudusi.
6. Nõukogu märgib kontrollikoja seisukohta, et soolise võrdõiguslikkuse integreerimine ELi eelarve tulemusraamistikku on lõpule viidud osaliselt ja üsna piiratud, ning võtab samuti teadmiseks kontrollikoja leiu, et ELi eelarvetsükli ei ole soolist võrdõiguslikkust veel asjakohaselt arvesse võetud. Nõukogu leiab siiski, et komisjoni katsemetoodika, mille abil mõõta kulutusi soolisele võrdõiguslikkusele, on positiivne samm edasi soolise võrdõiguslikkuse jälgimisel.
7. Nõukogu märgib kontrollikoja leidu, et komisjon ei ole veel töötanud välja metoodikat, mille abil mõõta iga programmi asjakohaseid kulutusi, mille eesmärk on saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid. Nõukogu märgib samuti, et komisjon on alustanud aru andmist ELi kuluprogrammide ja kestliku arengu eesmärkide vaheliste seoste kohta ning et enamik programme aitas 2021. aastal kaasa vähemalt ühe kestliku arengu eesmärgi saavutamisele.
8. Digiüleminekuga seoses märgib nõukogu kontrollikoja leidu, et komisjon andis digiülemineku kohta teavet asjakohaste üldiste või erieesmärkidega programmide puhul olenemata asjaolust, et digiüleminekut ei käsitleta mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 küsimusena, mis peab olema integreeritud eri poliitikavaldkondadesse.

9. Eespool toodut arvesse võttes jagab nõukogu kontrollikoja soovitus, et komisjon peaks horisontaalsed poliitilised prioriteedid paremini integreerima tulemusraamistikku, eelkõige võttes järelmeetmeid seoses oma katseprojektiga tulemusnäitajate kohta, mis käsitlevad eelarveliste kulutuste mõju horisontaalsetele prioriteetidele, täiustades soolisele võrdõiguslikkusele tehtavate kulutuste jälgimise metoodikat ning analüüsides seda, kas ja kuidas kulutusi jälgida, et toetada digiüleminekut ja kestliku arengu eesmärke.
10. Nõukogu toetab ka kontrollikoja soovitus, mis puudutab vajadust tõhustada aru andmist horisontaalsete poliitiliste prioriteetide kohta iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes ja programmiaruanetes. Nõukogu kutsub komisjoni tungivalt üles parandama horisontaalsete prioriteetide kohta teatatud teabe usaldusväärsust nii üksikute programmide puhul kui ka ELi eelarve puhul tervikuna, eelkõige lisades asjakohase teabe iga-aastasessse haldus- ja tulemusaruandesse ning tuues välja erinevaid horisontaalseid prioriteete katvate kulutuste kasutamise (nt sünergiad) ning asjakohased eelarvelised kogukulud, millel on positiivne mõju soolisele võrdõiguslikkusele.
